

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL [redacted] VERSLO ORGANIZACIJOS,
ATSTOVAUJAMOS [redacted], SKUNDO
PRIEŠ [redacted] APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTĄ

2011-02-22 Nr. 4D-2010/1-1191
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo narė Agnė Zuokienė perdavė Seimo kontrolieriui [redacted] (toliau – pareiškėjas), buveinės adresas [redacted], Jurbarkas, skundą dėl Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – [redacted]) pareigūnų galimo biurokratizmo ir (ar) piktnaudžiavimo.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad:

1. [redacted], atsisakydamas atlikti poveikio aplinkai vertinimą (toliau – PAV), pažeidė Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 str. 1 p.;
2. [redacted] neatsižvelgė į Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus raštus, kuriais buvo prašoma atlikti nepriklausomą poveikio aplinkai tyrimą;
3. [redacted] direktorius [redacted] nevykdo teisės aktų reikalavimų ir, pareiškėjo nuomone, dangsto UAB [redacted] skleidžiamą taršą;
4. pareiškėjo nuomone, [redacted] nėra tyręs faktiškai išmetamų teršalų kiekio, nustatytų parengus išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą, taip pat nesiėmė priemonių sumažinti bendrovės skleidžiamą taršą. [redacted] 2010-08-24 raštu Nr. KR12-2242 informavo, kad pareiškėjo prašytų patikrinimo aktų ir pavaldžių institucijų atliktų tyrimų, susijusių su bendrovės skleidžiama tarša, kopijas pateiks Jurbarko rajono agentūra. Aplinkos viceministras dr. A. Spruogis pareiškėją 2010-09-06 taip pat informavo, kad dokumentų kopijas, susijusias su UAB [redacted] išmetamų į aplinkos orą teršalų įvertinimu ir privalomaisiais nurodymais įmonei, pateiks [redacted] Jurbarko rajono agentūra, tačiau 2010-10-14 elektroniniu paštu buvo gautas [redacted] direktoriaus [redacted] 2010-10-14 raštas Nr. KR12-2655, kuriuo patikrinimo aktų ir privalomųjų nurodymų kopijas pateikti atsisakyta);
5. [redacted], 2009-04-01, atsisakydamas PAV dėl numatomos naujos 1200 vietų kiaulidės statybos, pažeidė Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos įstatymo ir Sveikatos apsaugos ministro 2003-01-31 įsakymu Nr. V-50 patvirtintos „Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atvejų vertinimo atlikimo tvarkos“ reikalavimus atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą;
6. apie paraiškos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimui (toliau – TIPK) atnaujinti priėmimą [redacted] 2010-10-06 paskelbė savo tinklalapyje, nurodęs atgalinę 2010-09-21 paraiškos priėmimo datą. Tik po telefoninio pokalbio su [redacted] direktoriumi [redacted] tinklalapyje paraiškos priėmimo data buvo pakeista į 2010-10-04;

7. rajoniniame laikraštyje „Šviesa“ rajono visuomenė skelbimu 2010-10-09 buvo informuota apie bendrovės paraiškos TIPK leidimui atnaujinti priėmimą ir nurodyta, kad susipažinti su paraiška ir jos priedais galima atvykus į [redacted] darbo valandomis, [redacted] Kaune, antradienį ir penktadienį Nors Jurbarkė yra įsikūrusi [redacted] pavaldi Jurbarko rajono agentūra ir verslininkų organizacija prašė priimtą paraišką ir jos priedus perduoti į Jurbarką, kad visuomenė galėtų susipažinti, į šį prašymą nebuvo atsižvelgta;

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Atsižvelgiant į pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes, tyrimas bus atliekamas ir išvados pateikiamos dėl [redacted] pareigūnų veiksmų, susijusių su UAB [redacted]

Dėl Departamento pareigūnų veiksmų, susijusių su UAB „Dainar“

Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, 2010-11-17 raštu Nr. 4D-2010/1-1191/3D-2991 kreipėsi į [redacted] direktorių [redacted], prašydamas pateikti išsamią ir teisės aktais pagrįstą informaciją apie pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes.

[redacted] 2010-12-10 pateikė Seimo kontrolieriui raštą Nr. KR12-3252, kuriame nurodė informaciją, paaiškinimus bei prie kurio pridėjo dokumentus, iš ko nustatyta, kad:

1. [redacted], išnagrinėjęs UAB [redacted] pateiktą informaciją atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos – veislinio prieauglio kiaulidės statybos, 2009 m. balandžio 1 d. priėmė atrankos išvadą Nr. KR12-787/41, kad planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas. Nurodyta, kad, rengiant statybos techninio projekto aplinkos apsaugos dalį, turėtų būti įvertinta esama ir planuojama ūkinė veikla. Pagrindiniai motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą: planuojamą ūkinę veiklą numatoma vykdyti veikiančiame UAB [redacted] komplekse, kur nuo 1979 m. auginamos kiaulės,??? ir geriausių prieinamų gamybos būdų rekomenduojamos technologijos įdiegimui reikalingos įrangos sumontavimas (technologinių procesų modernizavimas numatant automatizuotą fermų vėdinimą, gyvulių šėrimą ir mėšlo šalinimą);

2. Jurbarko rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) direktorius 2009 m. balandžio 17 d. raštu Nr. R4-16-600 kreipėsi į [redacted] ne dėl nepriklausomo poveikio aplinkai tyrimo atlikimo, bet dėl kiaulininkystės plėtros galimybių šiame sklype nagrinėjimo rengiant aplinkos apsaugos dalį ir įvertinant ne tik esamą, bet ir planuojamą ūkinę veiklą. Prašymo persvarstyti atrankos išvadą, kaip reikalauja Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 str. 10 p. (Žin. 2005, Nr. 84-3105), numatant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, [redacted] iš Savivaldybės ir kitų subjektų negavo.

3. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. sausio 8 d. raštas Nr. R4-16-18 [redacted] negautas. Departamento žiniomis, tokiu numeriu ir data Savivaldybės administracijos raštas buvo adresuotas ne [redacted]

4. [redacted] direktoriaus elektroniniu paštu 2010 m. spalio 3 d. buvo gautas pareiškėjo raštas; į jį buvo išsamiai atsakyta taip pat elektroniniu paštu (2010 m. spalio 14 d. raštu Nr. KR12-2655). Informacija apie UAB [redacted] veiklą atsakyme pateikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 21 d. nutarimo Nr. „Dėl informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 26-831) nuostatomis ir pranešta, kad kiti duomenys (patikrinimo aktų, privalomųjų ir kitų Departamento vidaus raštų kopijos) Jurbarko rajono verslininkų organizacijai, kaip ne valstybinei įstaigai, neteiktini ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 30-856) nuostatomis;

5. Lietuvos Respublikos Seimo narys Remigijus Žemaitaitis 2010 m. spalio 19 d. raštu Nr. SN-S-260 „Dėl [redacted] komplekso“ kreipėsi į [redacted], prašydamas pateikti dokumentus,

pavadinimą), adresą, telefoną. Paraiška Taršos prevencijos ir kontrolės leidimui atnaujinti patalpinta [redacted] tinklalapyje <http://krdamsk.lt>

13. kadangi UAB „[redacted]“ paraiška TIPK leidimui atnaujinti patalpinta [redacted] AD internetinėje svetainėje, jokių nusiskundimų, kad nėra galimybės susipažinti su UAB [redacted] TIPK leidimui atnaujinti paraiška, iš Jurbarko rajono gyventojų negauta; šio rajono verslininkų organizacijos atstovai su paraiška susipažino Jurbarko rajono agentūroje, Ugniagesių g. 1, Jurbarko;

14. informacija buvo patalpinta Jurbarko miesto seniūnijos skelbimų lentoje ir vienas UAB [redacted] TIPK leidimui atnaujinti paraiškos egzempliorius buvo laikomas [redacted] Jurbarko rajono agentūroje (Ugniagesių g. 1, Jurbarko).

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo (1998 m. gruodžio 3 d. Nr. VIII-950, Vilnius; toliau – LRSKD) 15 straipsnį, skundams paduoti nustatomas vienerių metų terminas nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo. Atsižvelgiant į tai, jog [redacted] priimta atrankos išvada dėl veislinio priaugio kiaulidės privalomojo PAV buvo priimta 2009-04-01, pareiškėjas [redacted] veiksmus skundžia 2010-11-01, Seimo kontrolierius pirmiau minėtų [redacted] veiksmų nevertina.

[redacted] pateiktas 2010-10-14 atsakymas Nr. KR12-2655 į pareiškėjo 2010-09-30 prašymą buvo neišsamus ir nekonkretus, kadangi jame buvo nurodyti tik teisės aktų pavadinimai, kuriais remiantis, pasak Departamento, informacija pareiškėjui neteiktina. Toks atsakymas nėra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir konkrečiomis teisės aktų normomis. Taip pat jame nenurodyta apskundimo tvarka.

Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (Žin., 2000, Nr. 10-236) 16 str. 3 d. nurodoma, jog jeigu atsisakoma pateikti informaciją, pareiškėjui išsiunčiamas apie tai pranešimas, kuriame nurodoma atsisakymo priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka.

Iš skundo tyrimo metu surinktos informacijos ir dokumentų matyti, jog aplink UAB [redacted] esančiose gyvenamosiose teritorijose buvo fiksuotos ribinės oro taršos amoniaku didžiausios leistinos koncentracijos vertės, kai kuriose vietose – netgi padidinta amoniako koncentracija. Nuo 2008-02-08 iki 2010-07-15 žymiai padidėjo UAB [redacted] auginamų kiaulių skaičius, t. y. nuo 24 234 iki 29 997 vienetų.

Atsižvelgiant į visa tai, kas pirmiau išdėstyta, ir į skundo tyrimo metu surinktą medžiagą, Seimo kontrolieriaus nuomone, būtina atlikti UAB [redacted] skleidžiamos taršos tyrimą ir nustatyti tiek dabartinį taršos poveikį aplinkai bei aplinkinių gyventojų sveikatai, tiek artimiausioje ateityje dėl to galinčius kilti sveikatos sutrikimus; atlikus minėtą tyrimą ir gavus neigiamus rezultatus, atsižvelgti į tai ir įvertinti UAB [redacted] veiklą bei kuo greičiau ieškoti problemos sprendimo būdų, be to, [redacted], atsižvelgdamas į galiojančius teisės aktus ir nepažeisdamas juose įtvirtintų normų reikalavimų, turėtų iš naujo išnagrinėti pareiškėjo jam teiktą 2010-09-30 paklausimą, į kurią buvo atsakyta 2010-10-14 raštu Nr. KR12-2655.

Seimo kontrolierius nustatė [redacted] pareigūnų veiksmuose buvus biurokratizmo, todėl pareiškėjo skundas pripažintinas pagrįstu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 22 str. 1 d. 1 p., Seimo kontrolierius nusprendžia [redacted] rajono verslininkų organizacijos, kuriai atstovauja [redacted] [redacted], skundą dėl [redacted] rajono aplinkos apsaugos departamento pareigūnų biurokratizmo pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 str. 1 d. 17 p., Seimo kontrolierius rekomenduoja:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Gediminui Kazlauskui atkreipti dėmesį, kad:

1. dėl [redacted] vykdomos ūkinės-komercinės veiklos susidarė situacija, kuomet galimai yra iškilęs pavojus aplinkai;
2. [redacted] netinkamai atsakė į pareiškėjo jam teiktą 2010-09-30 prašymą.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui Gediminui Kazlauskui imtis priemonių ir užtikrinti, kad:

1. būtų atliktas [redacted] skleidžiamos taršos tyrimas ir jos poveikis aplinkai;
2. jei atlikus pirmiau minėtą tyrimą bus gauti neigiami rezultatai, atsižvelgti į tai ir įvertinti [redacted] veiklą bei kuo greičiau ieškoti problemos sprendimo būdų;
3. [redacted] atsižvelgdamas į galiojančius teisės aktus ir nepažeisdamas juose įtvirtintų normų reikalavimų, iš naujo išnagrinėtų pareiškėjo jam teiktą 2010-09-30 paklausimą į kurį buvo atsakyta 2010-10-14 raštu Nr. KR12-2655.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui Raimondui Šukiui atkreipti dėmesį, kad dėl [redacted] vykdomos ūkinės-komercinės veiklos susidarė situacija, kuomet galimai yra iškilęs pavojus aplinkinių gyventojų sveikatai ir imtis priemonių, kad būtų atliktas [redacted] skleidžiamos taršos tyrimas ir jos poveikis aplinkinių gyventojų sveikatai.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierių informuoti iki 2011-04-29.

Seimo kontrolierius

Romantas Valentukevičius } Romas Valentukevičius